

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Orlu

2019/2020

Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Orlu budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowę ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i z wzorcami do naśladowania.

I. Wstęp

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Orlu obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Orlu obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży

oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętność podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego.

W skład Szkoły Podstawowej w Orlu- osiem oddziałów: dwie klasy I, dwie klasy II, dwie klasy III, jedna klasa IV, trzy klasy V, trzy klasy VI, jedna klasa VII, trzy klasy VIII oraz oddziały przedszkolne -2 grupy. Uczniowie pochodzą głównie z dwóch miejscowości: Orla i Bolszewa.

Rodziny w tym regionie są średnio zamożne i chociaż bezrobocie nie jest duże, to jednak wiele rodzin boryka się z trudnościami finansowymi i wymaga różnych form wsparcia. W środowiskach rodzinnych uczniów zauważa się często niewłaściwe postawy wychowawcze, występują zjawiska patologiczne, jak również niewydolność wychowawcza. Rodzice często nie zdają sobie sprawy z istoty występujących problemów, nie zauważają ich, nie potrafią w porę lub właściwie zareagować, a to sprzyja rozwojowi niewłaściwych zachowań. Jednak w większości rodzin przeważają pozytywne wzorce i właściwy system wartości, co w dużej mierze wspomaga szkolne oddziaływania profilaktyczne.

Szkolny Program Wychowawczo-profilaktyczny skierowany jest przede wszystkim do uczniów, rodziców i nauczycieli. Wszystkie grupy zostały objęte diagnozą. Z niektórymi działaniami wychodzimy również do środowiska lokalnego. Ważne ogniwo stanowią rodzice, pragniemy włączyć ich do działań wychowawczych, gdyż uważamy, że spójność w działaniach rodziców i nauczycieli jest sprawą nadrzędną.

III. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

Wychowanie do wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie dziecka, a co za tym idzie umiar w stosowaniu tak swobody jak i przymusu. Wartości są przewodnikami życia osobowego i społecznego i jako takie nie mogą stać w sprzeczności z dobrem wspólnym. Szkoła Podstawowa w Orlu jest miejscem ćwiczenia się w relacjach społecznych i jako instytucja ma kształtować takie wartości jak poczucie przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty, kwestię dobra wspólnego, wrażliwość na krzywdę drugiej osoby, więzi z krajem, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego, innych kultur i tradycji, poszanowania dla zdrowia, szczerłość w relacjach z innymi, wytrwałość i konsekwencję w osiąganiu celów, szacunek do otaczającego środowiska.

IV. Sylwetka absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej w Orlu efektywnie funkcjonuje w życiu społecznym oraz podejmuje samodzielne decyzje w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna historię, mowę ojczystą, kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- szanuje siebie i innych
- zna i rozumie zasady społecznego współżycia,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzie i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny i samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- ma potrzebę uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym Polski i Europy.

V. Cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocnione i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich, a także wspomaganiu ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia. Celem jest inicjowanie i wzmocnienie czynników chroniących, które sprzyjają rozwojowi i zdrowemu życiu uczniów. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jak uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

VI. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I

stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałanie narkomanii (Dz.U. z 2015r. poz 1249 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U.poz.214).

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości, w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie, często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele, wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym, otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieci, które mają trudności w nauce potrzebują naszego zrozumienia, wsparcia.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

Psycholog, pedagog szkolny

Udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. W sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na temat związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa w Orlu każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, psychoterapeuty, pielęgniarki szkolnej), szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne

A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.	1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd. 2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego – zajęcia z wychowawcą. 3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.	- Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez: - realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej - prowadzenie pogadanek na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej - Organizacja wycieczek w czasie wolnym, konkursów dotyczących zdrowego stylu życia - Organizacja kół zainteresowań promujących zdrowy styl życia - Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej,
2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.	1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych; kształtowanie umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem. 2. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji. 3. Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły).	- Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie - Spotkania ze specjalistami - Gazetki ścienne i ulotki - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych - Spotkania z higienistką szkolną i pedagogiem - Uczestnictwo w Dniach Promocji Zdrowia w szkole Wejherowie w PZSP
3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej. Stosowanie profilaktyki.	1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia. 2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych. 3. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami. 4. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie	- Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca) - zorganizowanie spotkania z dietetykiem, współpraca z rodzicami dzieci otyłych i z nadwagą, monitorowanie sytuacji dzieci - Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosa), np. obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie – ulotki, plakaty); profilaktyka nowotworowa – Miesiąc walki z rakiem w październiku

	<p>umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne.</p> <p>5. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>6. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów - Uzależnienie od używek i dopalaczy – realizacja programu profilaktyki uzależnień Unplugged w kl.VII i VIII. - Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc - Spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem, pedagogiem - Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presji grupy, realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie” - Konsultacje ze specjalistami - Filmy edukacyjne - Realizacja programu profilaktyki zdrowotnej „ Trzymaj formę”, - gazetki na tablicy
--	---	--

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.</p>	<p>1. Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji.</p> <p>2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne) - Opieka nad samorządem uczniowskim - Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami - udział szkoły w ogólnopolskiej akcji „Szlachetnej Paczki”, - organizacja pomocy dla potrzebujących z Kamerunu.

2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.	1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa. 2. Społeczne piętnowanie wulgaryzowania języka ojczystego, nieetycznej komunikacji społecznej	- Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne - realizacja ogólnopolskiego projektu edukacyjnego „ Dzień Dobrego Słowa” w kl.IV-VIII.
3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.	1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie. 2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu. 3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału. 4. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.	- Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju - Prowadzenie akcji wolontariackich - Podejmowanie działań rozwijających wzajemny szacunek i postawę koleżeństwa - zajęcia z psychologiem i pedagogiem - spotkanie w Domu Opieki w Orlu – koncert koleń

C. Sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Budowanie systemu wartości – Integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.	1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji. 2. Prowadzenie rozmów z uczniami o szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych. 3. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys.	- Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie - Zajęcia z pedagogiem szkolnym - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych - Zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami zniewalania człowieka i ich zasięgiem - Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne - Filmy edukacyjne i materiały - Gazetki edukacyjne,

		<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem szkolnym, ze specjalistami - Realizacja zajęć na lekcjach religii - Realizacja treningu asertywności
<p>2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania, postaw patriotycznych i obywatelskich.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zajęć edukacyjnych na lekcjach z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. 2. Nauka dobrych manier. 3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów <ul style="list-style-type: none"> - popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu. 5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego. 6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. 7. Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji. 8. Rozwijanie postawy tolerancji, współpracy w grupie. 9. Podkreślanie roli rodziny w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych 10. Rozwijanie zainteresowań i pasji, które we właściwy sposób zagospodarują czas wolny i staną się przyczynkiem do autokreacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży - Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów - Tworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się oraz nauka słuchania innych i szanowania poglądów – oglądanie debat parlamentarnych, prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli np. języku polskim, WOS-ie, Wychowaniu do życia w rodzinie - Organizacja konkursów, przedstawię uczniowskich - Oglądanie spektakli teatralnych na temat „zasad, wartości i norm społecznych” - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą - Udział w Akcji Szlachetna Paczka - udział - Podejmowanie wraz z wychowawcami działań promujących kulturę słowa, - zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, - spotkania dla rodziców ze specjalistami, przedstawicielami służby Policji

D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.</p>	<p>1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 2. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji. 3. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 4. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich. 5. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. 6. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. 7. Wskazywanie i omawianie z dziećmi i młodzieżą przypadków łamania zasad społecznych i ukazywanie przykrych konsekwencji takiego działania. 8. Wskazywanie korzyści osobistych płynących z praktykowania w swoim życiu wartości moralnych (właściwego zachowania pozytywnie ocenianego przez społeczeństwo, posiadanie własnych hamulców moralnych).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach). - Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. - Organizacja spotkań z Policjantem. - Konsultacje z pedagogiem. - Realizacja zajęć Edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. - Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą. - Programy edukacyjne- telewizyjne, spektakle teatralne. - Filmy edukacyjne i materiały. - Gazetki edukacyjne
<p>2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.</p>	<p>1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów. 2. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach. 3. Bezpieczne korzystanie ze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego. - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu, - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci. - Prowadzenie treningu asertywności. - Prowadzenie zajęć profilaktycznych.

	<p>środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym.</p> <p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>5. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę).</p> <p>6. Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.</p>	
--	---	--

Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Dokumentacja/odpowiedzialni za realizację zadań
<p>I. Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w organizacjach działających w szkole. 2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 3. Realizacja programów: „Trzymaj formę”. 4. Rozmowy indywidualne. 5. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych. 6. Ankietowanie. 7. Redagowanie gazetek tematycznych. 8. Uczestnictwo w projekcie „Zdrowy Maluch”. 9. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie. 10. Ćwiczenia śródlekcyjne w formie zabaw ruchowych. 11. Gimnastyka korekcyjna. 12. Zajęcia z logopedii. 13. Kontrola prawidłowości natężenia światła w klasach i na korytarzach. 14. Pogadanki o wpływie hałasu na zdrowie i psychikę. 15. Pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście - SKS. 16. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych. 	<p>Nauczyciele prowadzący koła zainteresowań/Dzienniki zajęć kół zainteresowań</p> <ul style="list-style-type: none"> - pedagog szkolny/dziennik pedagoga - wychowawcy klas/dzienniki zajęć lekcyjnych - nauczyciele koordynatorzy projektów scenariusze projektów – dokumentacja pedagoga - pielęgniarka szkolna/dokumentacja pielęgniarki szkolnej w ciągu całego roku. <p>Nauczyciele/Dziennik lekcyjny, dzienniki specjalistów. Lekcje wychowawcze/dzienniki zajęć specjalistów.</p>

<p>2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny. 2. Pogadanki w gabinecie pielęgniarki i na spotkaniach z rodzicami. 3. Spotkania z dietetykiem. 4. Program profilaktyki próchnicy. 5. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia. 6. Konkursy plastyczne. 7. Okresowe kontrole czystości – za zgodą rodziców. 8. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie. 9. Realizacja programu promującego zdrowy i bezpieczny styl życia „Trzymaj formę” 10. Realizacja działań promujących zdrowie. 11. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków. 12. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie. 13. Akcja „Warzywa i owoce w szkole”. 14. Posiłki dla uczniów z rodzin najuboższych. 15. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków. 	<p>Dietetyk, pielęgniarka szkolna – organizacja spotkań, pogadanek.</p> <p>Lekarz stomatolog/pielęgniarka szkolna. Nauczyciele organizatorzy konkursów/ scenariusze imprez i konkursów. Nauczyciele /wychowawcy.</p> <p>Przeszkoleni nauczyciele, wg odrębnego planu na zajęciach w każdej klasie.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą klas, dokumentacja intendenta.</p> <p>Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców. Dziennik zajęć pedagoga, psychologa.</p>
<p>3. Profilaktyka uzależnień.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna). 2. Lekcje wychowawcze o szkodliwości używek 3. Gazetki ścienne. 4. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach. 5. Realizacja programu „Unplugged” – profilaktyka uzależnień 6. Organizacja Szkolnego Dnia Profilaktyki 	<p>Osoby mające kwalifikacje i uprawnienia</p>
<p>II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznaczanie uczniów z Prawami dziecka i ucznia. 2. Uświadamianie uczniom do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby. 	<p>Nauczyciele klas/Kodeks praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Wychowawcy/Zasady dobrego</p>

<p>1. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>	<p>3. Prowadzenie pogadarek na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka. 4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania. 5. Egzekwowanie zasad wynikających ze Statutu Szkoły i WSO oraz Kodeksu Ucznia – uczniowie znają swoje prawa i obowiązki. 6. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach wymagających interwencji.</p>	<p>wychowania – gazetka szkolna. Wychowawcy/System oceniania, arkusze ocen ucznia.</p>
<p>2. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, przestrzegania obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedania się, dobry klimat w szkole.</p>	<p>1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania. 2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł. 3. Udział w projekcie Dzień Dobrego Słowa 4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne.</p>	<p>Wychowawcy/scenariusze imprez kulturalnych. Wychowawcy klas. Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy/Dziennik pedagoga.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań takich jak: - agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją. 3. Respektowanie zbioru zasad przez uczniów obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 4. Zajęcia z pedagogiem rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne w kl.I-III 5 Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 6. Organizacja spotkań z Policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. 7. Kształtowanie pożądaných społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: - propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy?</p>	<p>Pedagog, psycholog/wychowawcy klas, dzienniki specjalistów.</p>

<p>III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie procedur bezpieczeństwa w szkole i poza nią i zasadami BHP na lekcjach. 2. Organizowanie pogadanek, zajęć warsztatowych, dotyczących bezpieczeństwa. 3. Realizacja programu „Bezpieczne życie” 4. Współpraca z ratownikami medycznymi. 5. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. 6. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 7. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. 8. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej przez uczniów. 	<p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy. Alarmy próbne przeciwpożarowe. Dyżury nauczycieli w czasie przerw. Dziennik pedagoga/ Dziennik bibliotekarza.</p>
<p>2. Kształtowanie umiejętności porządkowani i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji. 2. Korzystanie z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów. 3. Prelekcje i pogadanki dla rodziców uczniów klas I – III. 4. Spotkanie rodziców z przedstawicielem policji 5. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu. 6. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym. 	<p>Wyznaczeni nauczyciele – zgodnie z odrębnym harmonogramem.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pożądaných społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: - omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych - spotkanie dla rodziców z przedstawicielem policji „Bezpieczeństwo dzieci” 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy 	<p>Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki, dzienniki zajęć.</p> <p>Przedstawiciele Policji, przedstawiciele fundacji/materiały informacyjne.</p>

	<p>i wsparcia - diagnozowanie środowiska. 3. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedury „Niebieskiej Karty” - gazetki tematyczne.</p>	
<p>IV. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura 1. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji . Poznanie tradycji, historii szkoły i najbliższej okolicy. 2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. 3. Wprowadzanie uczniów w świat literatury, ugruntowanie ich zainteresowań czytelniczych oraz wyposażenie w kompetencje czytelnicze potrzebne do</p>	<p>1. Kulturowanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła. 2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. 3. Uczniowie mają szacunek do kultury i dorobku narodowego – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym - uczestniczą w wycieczkach i lekcjach muzealnych - składają hołd pamięci poległym – rozwijają umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. 4. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu. 5. Organizowanie uroczystości szkolnych – obrzędowość szkolna.(konstytucja, Dzień Ziemi, Dzień Patrona, Odzyskanie przez Polskę Niepodległości, Jasełka Bożonarodzeniowe, Wigilie klasowe, 6. Organizowanie wycieczek: historycznych, krajoznawczych, muzealnych („Rajd Gwiazdzisty” 7. Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji 8. Lekcje biblioteczne. 9. Akcje propagujące czytelnictwo. 10. „Dzień Dobrego Słowa” 11. organizacja gminnego konkursu historycznego z okazji 85 rocznicy powstania gminy Wejherowo – październik 12. Udział w Marszu Niepodległości – listopad 13. wycieczka kl.VIII „Muzeum II wojny światowej” w Gdańsku – wrzesień 14. Organizacja Gwiazdzistego Rajdu im. Edwarda Łakomego w ramach gminnych obchodów Dni Piasnickich – kwiecień 15. Organizacja międzynarodowego miesiąca bibliotek – październik 16. Konkursy czytelnicze, 17. Pomorski konkurs Pieśni Kaszubskiej</p>	<p>Dokumentacja szkolna. Kalendarz. Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.</p>

krytycznego odbioru tekstów literatury		
4. Profilaktyka zagrożeń.	1. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadanek. 2. Przedstawienia, filmy edukacyjne.	Uczestnictwo uczniów w działaniach/dziennik zajęć pedagoga, wychowawcy.

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. - Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji – pisemne. - Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, Internetu. - Organizacja spotkania dla rodziców z przedstawicielem policji „Bezpieczeństwo dzieci” - Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą i pedagogiem.

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą na temat np. dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

X. Ewaluacja programu – będzie polegała na:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkole pedagoga, psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- * zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie
- *opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji
- *zaplanowanie sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej

Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań.